

Monumentnummer*: 37907

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 17 januari 1967
Kadaster deel/nr 82676/150

Woonplaats*	Gemeente*	Provincie*					
Voerendaal	Voerendaal	Limburg					
Straat*	Nr*	House letter*	Toev.*	Postcode*	Woonplaats*	Situering	Locatie
Overst Voerendaal	4			6367 GK	Voerendaal		
Overst Voerendaal	2			6367 GK	Voerendaal		
Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding		Grondperceel		
Voerendaal	G				229		

Omschrijving**

Inleiding

Hoeve Overst-Voerendaal: dubbele boerderij van het hoftype, beide hoeven overhoeks ten opzichte van elkaar gesitueerd en opgetrokken in baksteen en Kunradersteen, onderkelderd en gedekt door zadeldaken en een mansardedak. Aan de noordkant loopt de Rijksweg A79, voor het overige ligt de hoeve buiten de bebouwde kom van Voerendaal temidden van licht golvend landschap met een agrarische bestemming.

Omschrijving

De noordelijke boerderij (huisnummer 4) telt vier vleugels om een binnenhof en is met twee poorten ontsloten: één aan de noordkant en één aan de zuidkant. Volgens jaartalankers in de woonvleugel (west) dateert deze hoeve uit 1791, daaronder in letterankers I H A K (Hubertus Isidorus Kerens). De gehanteerde bouwmaterialen zijn Kunradersteen en (rode) baksteen waarbij de natuursteen in verschillende vleugels tot halverwege het opgaande muurwerk is toegepast. In het woongedeelte zijn kozijnen en ramen op beide bouwlagen niet meer oorspronkelijk, hetzelfde geldt voor de kopse gevel van de woonvleugel. Bij de voordeur van de woonvleugel een sprónk (=verhoogde stoep) op de binnenhof. Tegen de westgevel van de woonvleugel is in een latere bouwfase een bakstenen schuur

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

gebouwd. De schuur in de noordvleugel is in Kunradersteen opgetrokken, de geveltoppen in vakwerk, zadeldak met zwarte oudhollandse pan. Tegen de oostzijde van de binnenhof vóór de stal een sprönk, de gevel tot manshoogte in mergel, daarboven in donkerrode baksteen; deur- en vensteromlijstingen in mergel, hout en baksteen, links een hoog opgehaalde bakstenen geveltop waarin een poort; op het dak zwarte oudhollandse pannen. De zuidvleugel is ouder dan de woonvleugel en bevat een stal in mergelsteen onder een zadeldak met oudhollandse pannen, de gevel spaarzaam ingedeeld met luiken en deuren, tegen de woonvleugel een halfronde, bakstenen poortdoorgang uit dezelfde tijd als de woonvleugel. De houten kapconstructies dateren uit de bouwtijd. De buitengevels van huisnummer 4 hebben grotendeels hun historische, gesloten karakter behouden. De zuidelijke boerderij (huisnummer 2) telt eveneens vier vleugels om een binnenhof en is in één bouwcampagne opgetrokken: symmetrieën, materialen, detailleringen en maatvoering duiden op dezelfde ontstaanstijd. De noordvleugel bevat twee schuren, de oost- en westvleugel stallen, de zuidoostelijke hoek fungeert als woonhuis. In het midden van de zuidvleugel een poort onder een torenachtige opbouw gedekt met een pyramidaal dak, voorzien van leien (Maasdekking) en een sierlijke smeedijzeren windwijzer; aan de veldzijde twee in mergel uitgevoerde kloosterkozijnen met houten luiken; hieronder een bekroonde gevelsteen met alliantiewapen uit 1684. De hofzijde van de toren is met één kloosterkozijn uitgevoerd. Het deel links (westelijk) van de poort is gedekt met grijze muldenpannen, het deel rechts met grijze oudhollandse pannen. De binnenhofgevels zijn - met uitzondering van de westelijke - boven een zwarte plint wit gekalkt, zo ook de poort die in de doorgang zowel links als rechts van een deur met kozijnen in mergel is voorzien, op de verdieping is de poort in schoon metselwerk uitgevoerd. Voor het overige zijn de gevels van de binnenhof op regelmatige wijze ingedeeld met vensters (enkele met houten luiken) en deuren, de kozijnen in mergel. De houten kapconstructies dateren uit de bouwtijd, echter op de noordvleugel uit 1901 als gevolg van brand. De buitenzijden van huisnummer 2 kenmerken zich door een onderbouw in Kunradersteen waarboven baksteen en door een hoge mate van geslotenheid: in de zuidgevel - rechts van de poort - vier vensters met tralies (lateien en kozijnen vernieuwd), de oostelijke vleugel - gedekt met grijze oudhollandse pannen - met enkele kleine vierkante vensters waarvan enkele op kelderpeil met tralies, de noordgevel identiek, echter met later ingebroken doorgang. Inwendig bevatten beide hoeven waardevolle onderdelen in o.a. vloeren van aangestampt leem, vloeren van baksteen, bakstenen tongewelven, natuurstenen keldertrap, tussenwanden in vakwerk, gestucte troggewelfjes, bakoven, pekelpakken voor levensmiddelen, ijzeren haken voor het ophangen van vlees.

Waardering

Hoeve Overst Voerendaal bezit architectuurhistorisch belang omdat een streekeigen variant van de historische boerderijbouw zijnde het hoftype hier in dubbele uitvoering tot stand is gebracht. De dubbele uitvoering van deze boerderijvorm is zeldzaam. Daarnaast is sprake van gaafheid: de gesloten hoofdvorm van beide specimina is behouden gebleven - want slechts door drie poorten ontsloten - terwijl van de buitengevels het eveneens oorspronkelijke, gesloten karakter onaangetast bleef. De gehanteerde bouwmaterialen bestaan in hoofdzaak uit baksteen, vakwerk en plaatselijk gewonnen Kunradersteen hetgeen bouwhistorische betekenis heeft, voor de streekgebonden bouwkunst als karakteristiek geldt en als gevolg architectuurhistorisch belang bezit. De ligging in licht golvend landschap met agrarische bestemming ondersteunt de oude dialoog tussen boerderij en omgeving en draagt in hoge mate bij aan de historische ervarings- en belevingswaarden.

Hoofdcategorie

Boerderijen, molens en bedrijven

Subcategorie

Boerderij (M)

Functie

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument